

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 12. jun 2019.godine

RTS- Bez novih slučajeva infekcije u GAK "Narodni front", mere na snazi još nekoliko dana

RTS- Apel davaocima krvi, najpotrebnije RH negativne grupe

BLIC- BANKA POLNIH ĆELIJA BEZ IJEDNOG DONORA Da li bi bilo zainteresovanih kada bi za tu uslugu bili plaćeni ili nešto drugo treba manjiti, a to ide jako TEŠKO

POLITIKA- Beskonačna gradnja zgrade Zavoda za javno zdravlje

Bez novih slučajeva infekcije u GAK "Narodni front", mere na snazi još nekoliko dana

U GAK "Narodni front" i dalje traju posebne mere zbog bolničke infekcije. Prema statističkim podacima u Beogradu se registruje jedna bolnička infekcija na 100 pacijenata.

Na odeljenju Neonatologije u GAK Narodni front, gde je 7. juna otkrivena bakterija klebsijela, obavljena je desinfekcija i detaljno čišćenje. Nastavljaju se epidemiološka ispitivanja, a pooštren je i nadzor, potvrdili su nam u Gradskom zavodu za javno zdravlje.

"Sve protivepidemiološke mere su preduzete u momentu kada je otkriveno prvo dete koje je u hemokulturi imalo bakteriju klebsijelu. Sve su mere preduzete, pre svega one koje sprečavaju kontaktno širenje, detaljno su oprana i dezinfikovana sva odeljenja neonatologije", objašnjava epidemiolog GZJZ Biljana Begović Vuksanović.

Prema podacima statistike, prošle godine je u Beogradu zabeleženo ukupno 2.800 bolničkih infekcija što znači da je Beograd u granicama evropskog proseka, jer se godišnje registruje jedna bolnička infekcija na 100 pacijenata

"Najčešće bolničke infekcije su izazvane bakterijama koje se inače mogu naći u našem okruženju čak kod ljudi koji nisu kompromitovani imunog sistema, znači potpuno su zdrave i mogu da žive sa tim bakterijama bez da izazovu neki poremećaj zdravlja. Međutim kod male dece, tek rođene dece ili prevremeno rođenih beba ili kod starijih pacijenata takve bakterije mogu da naprave problem", navodi Biljana Begović Vuksanović.

Aktivni nadzor u bolnici "Bežanijska kosa"

Proverili smo kakva je epidemiološka situacija u bolnici na Bežanijskoj kosi, koja ima 12 odeljenja, a kapacitet je 360 kreveta za ležeće pacijente. U toj klinici je na snazi je tzv. aktivni nadzor.

"Mikrobiološke laboratorije, svaki pozitivan nalaz koji izađe istog trenutka se ide na odeljenje sa koga je poslat materijal i obilazi se pacijent i gleda se da li postoji mogućnost da se dobija bolnička infekcija, da li je potrebno sprovesti neke pooštrene mere kod tog pacijenta da se napravi prostorna izolacija ili neki drugi tip izolacije da ne bi došlo do širenja bakterija i izolata. Svakodnevno se obilaze sva odeljenja posebno jedinica intenzivne nege", kaže sanitarno-ekološki inženjer u bolnici "Bežanijska kosa" Tijana Pavlović.

Najmanji rizik od infekcije je na kardiološkom odeljenju, jer je veliki protok pacijenata koji se kratko zadržavaju. A povećani su rizici na hiruriji.

"Zato što su pacijenti operisani i svako od njih ima postoperativni tok koji može da traje i duže gde je rizik veći od dobijanja infekcije", objašnjava Pavlovićeva.

Kako ističu u GAK "Narodni front" od petka do danas nije zabeležen nijedan novi slučaj infekcije. Kako obaveštavaju iz ove klinike pacijentkinje i javnost nema mesta za širenje panike, ali je neophodno da iz predostrožnosti vanredne mere budu na snazi i narednih nekoliko dana.

Apel davaocima krvi, najpotrebnije RH negativne grupe

Iz Instituta za transfuziju krvi Srbije apeluju da nedostaju sve krvne grupe, a najviše one sa RH negativnim faktorom.

U Institutu za transfuziju danas je od 7-12 časova svega 35 osoba je dalo krv, a kako bi se izbegle nestašice potrebno je više od 50 davalaca.

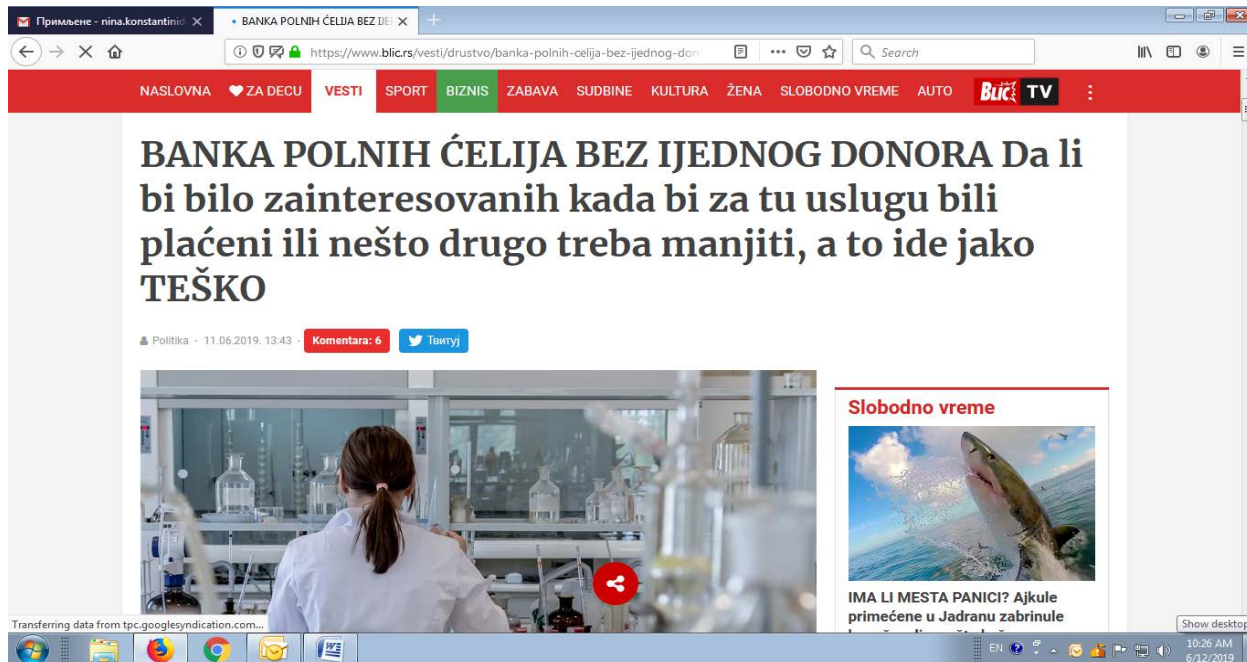
Gordana Antuljeskov iz Instituta za transfuziju krvi kaže za RTS da krvi ima za nešto manje od dva dana.

"Pored RH negativnih, potrebna je i B pozitivna krvna grupa, s obzirom na pacijente koji treba da prime transfuziju. Sve grupe su potrebne, sem AB pozitivne", navodi Antuljeskovičeva.

Kako je naglasila, da bi Institut neometano funkcionisao, potrebno je da dnevno krv da 100-120 osoba, a u ekipama na terenu od 200 do 250.

Institut snabdeva beogradski zdravstveni sistem i 12 centara u Srbiji.

Građani mogu da daju krv svakog dana u Institutu od 7-19 časova, u Urgentnom centru u prostoriji za Fizikalnu medicinu od 9-16 časova i brojnim ekipama na terenu.

BANKA POLNIH ĆELIJA BEZ IJEDNOG DONORA Da li bi bilo zainteresovanih kada bi za tu uslugu bili plaćeni ili nešto drugo treba manjiti, a to ide jako TEŠKO

Donorski materijal je mnogima jedini način da se ostvare kao roditelji, ali nema odziva onih koji bi mogli da pomognu iako će podaci o njima zauvek ostati tajna.

Parovi koji se bore sa neplodnošću godinama su čekali na otvaranje Banke reproduktivnih ćelija u Srbiji, a kada je ona otvorila vrata pojavio se novi problem - posle gotovo tri nedelje niko nije došao da donira jajne ćelije i spermatozoide, piše "Politika".

Zbog toga će, piše list, neki supružnici, kojima je svaki dan bitan kako bi što pre ušli u proces vantelesne oplodnje, morati šansu da okušaju u nekoj drugoj državi. I da za to plate.

Prema nezvaničnim statistikama, u našoj zemlji svaki šesti par, odnosno oko 300.000 supružnika ima problem sa sterilitetom, a kod mnogih je jedini lek upravo donacija reproduktivnih ćelija, zbog čega je važno postojanje državne banke ćelija.

Postavlja pitanje da li su ljudi dovoljno informisani da tako nešto postoji kod nas, ali i da li bi interesovanje bilo veće kada bi se za tu vrstu donorstva dobijao novac jer je predviđeno da oni koji doniraju ne dobijaju nikave nadokande.

Ako neko i hoće, niko ne znam da kaže gde i kako

- Parovi i dalje za donaciju odlaze u inostranstvo jer u Srbiji nema doniranog materijala. Donora u Srbiji ima, javljaju se i nama, ali nema smernica Ministarstva zdravlja kako bi oni mogli da doniraju svoj materijal. Testiranje donora je pitanje za koje treba rešiti praktične probleme. Gde će se donori testirati i u kojoj ustanovi? Da li je potrebno da čekaju na šalteru za upute za analize? To su neki problemi - naglašavaju u Udruženju "Šansa za roditeljstvo".

S druge strane u Ministarstvu zdravlja kažu za "Politiku" da se na njihovom sajtu, kao i na elektronskoj stranici Kliničkog centra Srbije, ustanove gde se banka nalazi pri Klinici za ginekologiju i akušerstvo, nalaze sve informacije, ali da će raditi na tome da još više informišu ljude o tome koliko je važno donirati reproduktivne ćelije i pomoći drugim ljudima da se ostvare u ulozi roditelja.

Potrebno vreme

Navode da je zabranjeno svako nuđenje i darivanje reproduktivnih ćelija ili embriona radi sticanja imovinske ili bilo kakve druge koristi, kao i trgovina ili posredovanje u njihovoj trgovini. Izbor, testiranje i procenu davaoca obavlja banka.

- U opremu banke uloženo je oko milion evra. Doneti su neophodan zakon i svi podzakonski akti kako bi se ova oblast precizno definisala. Pozivam građane Srbije da se uključe u projekat kako bi bilo što više donatora i kako bi što više parova bez dece dobilo potomstvo - dodao je ministar zdravlja dr. Zlatibor Lončar.

Dragana Krstić iz Udruženja "Šansa za roditeljstvo", smatra da je potrebno vreme da se donori prijave i testiraju, a tek nakon toga treba da se pristupi uzimanju donorskog materijala.

- Predstoji dug put do toga da građani budu edukovani na temu donacije. To ne može za kratko vreme jer je potrebno promeniti svest ljudi o toj proceduri. Mnogi ne znaju ni šta tačno to znači. Potrebno je probuditi altruizam u svesti naših građana i približiti im da je nekim parovima i pojedincima donorski materijal jedini uslov da se ostvare kao roditelji. Tako veliku promociju može samo država da uradi uključujući i javnost koja isto tako može mnogo da utiče. Za sada još nema ni državnog registra u koji bi se upisivali svi zainteresovani donori i tako vodila evidencija o njima - naglašava Krstićeva.

Brojne predrasude

Ovu oblast, kao i čitav proces vantelesne oplodnje, prati čitav niz predrasuda. Krstićeva kaže da se uglavnom veruje da su deca dobijena iz ovih postupaka veštačka deca, da su "smučkana" u laboratorijama i da im nešto fali čim nisu začeta prirodno, piše "Politika".

Donatorstvo reproduktivnih ćelija je okarakterisano i kao kloniranje i kao usvajanje i kao surogat među ljudima jer nema dovoljno informacija o tome u javnosti. Postoje razni tabui koji se vezuju za decu dobijenu donorskim materijalom, pa mnogi ljudi kriju da su dobili decu kroz proceduru donacije zbog predrasuda i osude društva. Ali, da li bi se više ljudi interesovalo kada bi se usluga plaćala?

"Novac ih ne bi motivisao"

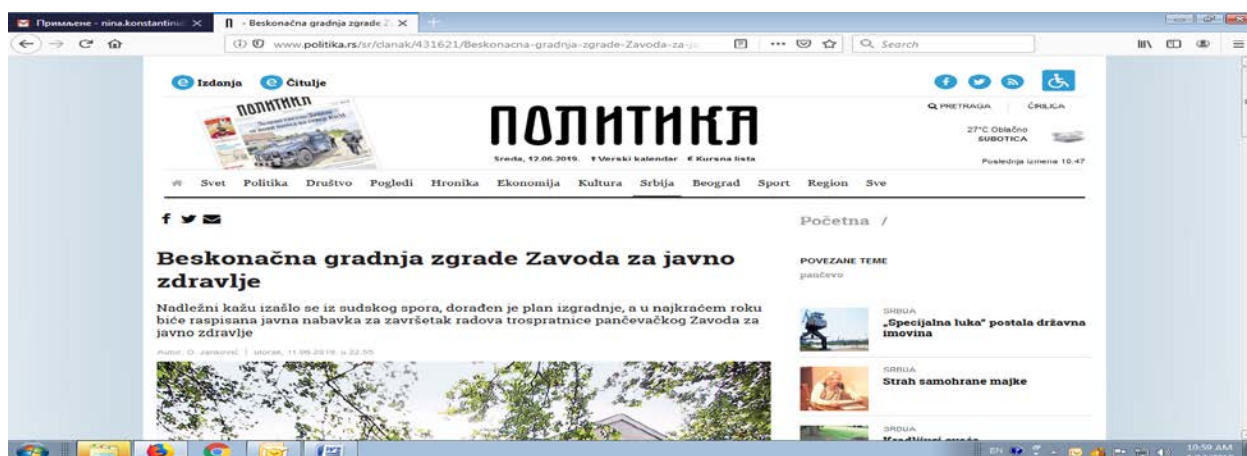
- Mi verujemo da osobe koje žele da doniraju materijal imaju visoko razvijenu svest o ovoj problematici i teško je reći da bi ih bilo više ako bi novac bio dodatni motiv. Darivanje je opredeljeno tako da materijal jednog donora može da dobije jedan par ili pojedinac pa ako se u tom jednom slučaju ne dobije dete onda se materijal dodeljuje sledećem paru ili pojedincu. Samim tim broj davanja materijala je ograničen pa ne bi bilo moguće tu doći do zarade - ističe naša sagovornica.

Da bi bio donor, muškarac mora da ima do 40 godina, a žena do 34 godine, a neophodno je i da se urade analize koje su propisane pravilnicima. Važno je i da donori ne boluju od hroničnih bolesti, da nemaju dijagnozu demencije i da nisu stupali u homoseksualne odnose u poslednjih 5 godina, kao i da poseduju optimalnu telesnu težinu.

Davaoci moraju da se testiraju kako bi time bile isključene virusne i bakterijske infekcije i bolesti, hemofilija i drugi poremećaji koagulacije, cistična fibroza, a u nekim slučajevima i tropske bolesti (na primer, HIV infekcija, Be i Ce hepatitis, sifilis, gonoreja, hlamidija, mikoplazma, ureaplazma, hemofilija i drugi poremećaji koagulacije). Podaci u donorima se čuvaju u tajnosti i predviđeno je da budu zaštićeni. Propisima je određeno i da žene bez partnera mogu da dobiju reproduktivne ćelije i na taj način postanu majke.

Podatke o davaocu, isključivo od medicinskog značaja, može tražiti dete začeto reproduktivnim ćelijama već sa 15 godina ukoliko su medicinski podaci od značaja za njega, budućeg supružnika ili vanbračnog partnera ili za njihovo potomstvo. Iste podatke može da traži i zdravstveni radnik koji leči dete.

ПОЛИТИКА

Beskonačna gradnja zgrade Zavoda za javno zdravlje

Nadležni kažu izašlo se iz sudskog spora, doraden je plan izgradnje, a u najkraćem roku biće raspisana javna nabavka za završetak radova trospratnice pančevačkog Zavoda za javno zdravlje

Pančevo – Grad Pančevo prihvatio je da za račun pokrajine nastavi rekonstrukciju i dogradnju objekta Zavoda za javno zdravlje. To je formalno i novo načinjanje stare teme završetka izgradnje zgrade koja se s promenljivim uspehom zida više od deceniju, do sada bez jasnih naznaka kada će biti useljena.

U onoj narodnoj, „Zidanje Skadra na Bojani“, čitav grad građen je „tri godine dana, s trista majstora, ne mogaše temelj podignuti...“, dok je kamen temeljac novog zavoda udaren još 2008. godine, kad je naznačen i prvi od mnoštva propuštenih rokova – beše to 210 dana za završetak radova. Danas, u krugu pančevačke opšte bolnice i na mestu nekada grudnog odeljenja, stoji nedovršena trospratnica, stavljena pod krov pre osam godina, uz deo izvedenih unutrašnjih radova, a onda je pre četiri sve stalo. Iz Novog Sada i pokrajinske Uprave za kapitalna ulaganja bilo je obećanja da će zavod „najverovatnije do kraja 2015. godine biti u novom zdanju“, ali je sve ostalo na natpisu – „radovi u toku“.

Ova specijalizovana zdravstvena ustanova preventivnog tipa uradila je više puta projekat izvedenog stanja sa zanovljenim predračunom neophodnih sredstava za završetak posla. Platila je i priključak za električnu energiju, obezbedila instalaciju za grejanje, snosila troškove tekućeg održavanja i obezbeđenja, od stajanja i nekorišćenja već nagriženih zidova i bila spremna da iz sopstvenih sredstava uloži u opremanje svoje kuće.

Za to vreme širila su se i nagađanja šta bi mogli biti uzroci ovakve njene zlehude sudbine. Na listi problema „u hodu“ se isprečila izgradnja trafostanice, preparcelacija zemljišta, previđen manipulativni prostor... Dalje, sreće nije bilo ni s projektom, prekopiranim iz jedne baletske škole, ni s izvođačima radova, pričalo se i o „mutnim poslovima“, a vidljiv je bio i „politički rat“ na relaciji tadašnjeg „demokratskog“ Novog Sada i „naprednjačkog“ Pančeva.

Bilo kako bilo, 2.000 kvadrata i danas zvrji prazno, a problem je i veći jer su službe zavoda 2017. godine morale iz sustanarstva s internistima u prinudni smeštaj i na dve lokacije – u deo očnog odeljenje Opšte bolnice i u Železničku ambulantu.

„Izašli smo iz sudskog spora, uradili doradu plana izgradnje i u najkraćem roku biće raspisana javna nabavka vredna 136 miliona dinara za završetak radova. Time će zavod imati novih 2.000 kvadratnih metara, a na delu u kom su oni bili stacionirani, imamo isto toliko novog prostora s najsavremenijom neurologijom i grudnim odeljenjem pančevačke bolnice. Posle ove velike rekonstrukcije, nastavljamo ono što smo započeli i obećali i nadam se da ćemo se u najskorije vreme videti i ispred završenog Zavoda za javno zdravlje u Pančevu”, rekao je dr Zoran Gojković, pokrajinski sekretar za zdravstvo, prilikom obilaska rekonstruisanog internog bloka bolnice.

Pančevački Zavod za javno zdravlje je i jedina ustanova ove vrste u zemlji koja nikada nije imala svoj dom, a sada ima novo obećanje. U tom lancu, na njegovom kraju je oko 300.000 korisnika njihovih zdravstvenih usluga, Pančevaca, ali i žitelja južnog Banata.